

DÉLVIDEK

ZOMBOR, 1942 augusztus 26.
Csihás Benő u. 3 II. évfolyam, 191. sz.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő
Levélcim: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Százezrek vonultak el Nagy Halottunk ravatala előtt

Gyászülést tartott a törvényhozás két háza — Egymás után érkeznek a baráti külföld küldöttségei a temetésre

Sztalingrád lángokban

A németek kemény harcokban több kaukázusi hágot foglaltak el — Sztalingrád és Novoroszijzk kiürítése folyik
A Szovjet páncélosokkal végrehajtott tömegtámadásai Rzev. Modin és Kaluga vidékén összeomlottak — Új nagyszabású tengeri és légitámadás a Salamon szigetekenél

Szerdán reggel 6 órakor megnyitották az Országház kupolacsarnokának kapuit, hogy a székesfőváros népe és az ország egész területéről Budapestre érkezett vidékiek elvonulhassanak Magyarország hősi halált halt nagy fiának ravatala előtt és lerójják kegyeletüket. A magyar nép százezrekkel vonultak el néma áhitattal vagy könnyes, kisírt szemekkel a koporsó előtt. Nagyon tud ez a nép szeretni és nagyon tudja szeretni azt, akinek szeret. Zokogva vonultak el a fekete ruhába öltözött csoportok a legszenvedőbb kötelességteljesítés közben megdicsőült Nagy Halott előtt, hogy könnyeket és virágot szórjanak a sírjára, utolsó Istenhozzádot mondjanak Magyarországot szeretett Kormányzóhelyettesének. A gyászbaborult szülők és a fiatal hitves már tegnap délután megjelent a ravatalnál és elhelyezte koszorúit. A kormányzó pár hatalmas gladiolus koszorújának fekete szalagján ez a felírás van: Gyászbaborult szüleid. A ravatal körül rengeteg koszorú és sok sok virág látható, amelyet a látogató közönség helyezett el.

A székesfőváros közönsége már hajnali fél négy órától gyülekezett az Országház előtt és várta a Kupolacsarnok megnyitását. Reggel hat órára már hatalmas tömeg feketélt az utcán és a Személynök utcán keresztül egészen a Dunapartig nyúlt el a várakozók végtelen sora.

Délben bezárták a kupolacsarnokot, majd délután háromtól ismét lehetővé tették az ország népének, hogy lerójják kegyeletét a ravatalnál.

Gyászülést tartott az Országgyűlés két háza

A képviselőház szerdán délben gyászülést tartott, amelyen majdnem teljes számban jelentek meg az országgyűlési képviselők. Ott volt Kállay miniszterelnök, a kormány valamennyi tagja, a főispáni kar majdnem teljes számban és sok vidéki polgármester. A képviselők fekete, vagy fekete magyaros ruhában jelentek meg. A karzatot teljesen megtöltötte a közönség. A diplomaták páholyában ott láttuk von Jarrow német követet.

A gyászülést Tasnády Nagy András elnök tízenkét órakor nyitotta meg. A Ház mély megilletődéssel állva hallgatta végig az elnök kegyeletos megemlékezését Magyarország nagy veszteségéről.

— Vitéz Horthy István, Magyarország kormányzóhelyettese hősi halálával eljegyezte magát az örökkévalósággal, de gyászbaborította a nemzetet — kezdte beszédét a házelnök. Mennyi bizakodás ragyogott a szemekben, mennyi remény gyullott a lelkekben, amikor a képviselőház röviddel ezelőtt az ország kormányzóhelyettesévé választotta vitéz Horthy Istvánt, mennyit vártunk Tőle, s ez a hitünk, ez a bizalmunk csak erősödött, amikor az arcvonalra ment, hogy harcoljon és kétezer év lelki és szellemi alkotásait védelmezze. Tudtuk, hogy mennyi itt a veszély, de

hittük hogy vissza fog térni és győzelmesen tér vissza

Isten másképp határozott.

A nemzet gyászbaborult. Tele van a lelkünk fájdalommal és részvétellel az Apa, az Anya és a Hitves és az Árva iránt, akinek csak határtalan szeretetünk, ragaszkodásunk és az idő múlása hozhat vigasztalást.

Bejelentette a házelnök, hogy a Ház nevében már tolmácsolta a törvényhozás gyászatát és javasolta, hogy a hősi halott emlékét jegyzőkönyvben is örökítse meg a Ház, a képviselők pedig vonuljanak el a ravatal előtt és helyezzenek el koszorút a koporsón.

Soha nem forrt úgy egyé a nemzet, mint ebben a veszteségben

Ezután Kállay miniszterelnök emelkedett szólásra. Bevezetőben hangzott, hogy nemcsak a kormány, és a kormánypart nevében, hanem valamennyi párt nevében szólal fel.

— Az egész ország, minden igaz

magyar együtt van most velünk — mondotta a miniszterelnök — gyászol az ország siratja büszkeségét, reménységét, Kormányzóhelyettesét, sirat egy hős főhadnagyot, egy bátor magyar sorkatonát, egy pompás fiatal életet, egy testben és lélekben pompás, nemes és hős, sőt több: vakmerő katonát. Nem ismerték elegendően, nem tudta mindenki milyen képességek rejljenek benne, de mi tudtuk, hogy kevés van Hozzá fogható. Mindenképpen és mindig arra törekedett, hogy születése, hogy állása senkit ne veszélyeztessen és legjobban akkor érezte magát, amikor mint egyszerű, névtelen munkás dolgozhatott. Hivatott volt arra, amire a nemzet bizalma megválasztotta.

Szerénység, kötelességteljesítés volt a fő jellemvonása — mondotta a továbbiakban a miniszterelnök — s amikor bevonult, még jobban előtérbe kerültek ezen jellemvonásai. A legjobb repülő volt, mégis elesett. Kísérő nélkül szállt fel végzetes repülőutjára, s most az egész nemzet gyásza kíséri. Nem tudom, hogy áldozott-e többet valaha is két generáció, mint Apa és Fia, mint Kormányzónk családja, s soha nem forrt így egyé talán a nemzet, mint ebben a veszteségben. Minden hősi halál megráz, felemel és kötelességet parancsol. Ez a hősi halál kötelességet parancsol az Apa felé és a nemzet felé. Jövő csak ott van, ahol a gyász is az erő forrása, kibontott zászló, hit a nemzet örökkévalóságában.

Példa áll előttünk

Példa áll előttünk — mondotta beszéde további során a miniszterelnök — ha követjük a példát, felemelkedünk, ha nem, árulást követünk el az Apával és Fiuval szemben. Ujabb ezer év alapjait kell leraknunk, fel kell emelkednünk. Itt a koporsó előtt kiáltjuk, hogy az egész világ hallja, hogy 15 millió magyar könnyes szemmel, de töretlen lélekkel kiáltja: Eljen a Kormányzó Ur! Eljen a Haza!

A képviselők felugrottak helyükről és az addig néma csendben ülő Ház egyetlen kiáltással változott: Eljen a Kormányzó Ur!

A Ház elénekelte a Szózatot, majd az ülés végét.

Déli egy órakor a felsőház tartott a képviselőházhoz hasonló gyászülést, amelyen valamennyi felsőházi tag megjelent.

Ott volt Kállay miniszterelnök és a kormány tagjai, a karzatokat pedig a képviselők töltötték meg. A gyöngédkedő Széchenyi Bertalan gróf elnök helyett báró Berényi Zsigmond alelnök nyitotta meg a gyászülést és mondott kegyeletos emlékbeszédet. Utána Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás mondott mély gondolatokban gazdag gyászbeszédet.

A felsőház jegyzőkönyvben öröklétette meg a hősi halott emlékét.

Délután elvonultak a ravatal előtt a kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnökkel az élükön, a legfőbb hivatalos hatóságok, a képviselőház és a felsőház tagjai, és elhelyezték koszorúikat.

A baráti külföld küldöttségei a temetésen

A vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes temetésére bejelentett külföldi küldöttségek közül elsőnek a horvát küldöttség érkezett meg Budapestre. A horvát kormány és hadsereg kiküldöttjei — Artukovics belügyminiszter, Stancer hadsergőparancsnok, Milykovic követ és a hadserg két tisztje — reggel 8 órakor érkezett meg a magyar fővárosba. A vasutállomáson vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és vitéz Szombathelyi vezérezerdes, vezérkari főnök fogadta.

Az olasz kormány és hadsereg részéről Ciano gróf külügy- és Flieger tábornok légügyi államtitkár, a légi-erők vezérkari főnökének vezetésével polgári és katonai küldöttség utazott a magyar fővárosba.

A bolsevisták megkezdték Novo Roszijszk és Sztalingrád kiűritését

A németek már a Kaukázus déli oldalán Szuhum felé nyomulnak előre — A bosztoni rádió szerint az angolszászokat már csak a csoda mentheti meg

Bern, augusztus 26.

A Stefani Iroda közli, hogy Bernbe érkezett jelentések szerint a bolsevisták a német előnyomulás által most már közvetlenül veszélyeztetett Sztalingrád külvárosait kiűritették és minden házat erőddé építenek át. Novoroszijszk feketetengeri szovjet kikötő kiűritését is megkezdték a bolsevisták. Ezt a kikötőt is közvetlenül fenyegeti a német előretörés.

A Bud. Ért. berlini jelentése közli, hogy a német hadsereg tuljuttott a Kaukázus legnagyobb magaslatain és most már a déli lejtős dombvidéken nyomul előre. A jelek arra mutatnak, hogy a Kaukázus nyugati részén előnyomuló német csapatok célja Szuhum elérése.

Boszton:

A keleti arcvonalon elért német sikerek a Szovjet határain túl is éreztetik hatásukat

Genf, augusztus 26.

(Német Távirati Iroda). A bosztoni rádió foglalkozik az általános háborús helyzettel és megállapította, hogy a Szovjet helyzete egyre válságosabbá válik. A németek visszavetették a bolsevistákat, annak ellenére, hogy azok kétségbeesett szívossággal védtek állásaikat és ellentámadásokat hajtottak végre. A németek sikerei-

nek olyan következményei vannak, amelyek messze a Szovjet határain túl is éreztetik hatásukat.

A továbbiakban megállapította a rádiójelentés, hogy az angolszás szövetségesek ügye Egyiptomban, a Távolkeleten és Indiában is rosszul áll, nem szabad azonban elveszíteni a hitet, mert a csoda még segíthet.

Churchill szerint Anglia Egyiptomot és a Nilus deltáját úgy fogja védeni, mintha saját területe lenne

Rommel offenzíváját küszöbönállónak tekintik az angolok

Stockholm, augusztus 26.

Churchill angol miniszterelnök — mint a Német Távirati Iroda a svéd sajtó nyomán jelenti — kairói tárgyalásai során kijelentette, hogy Anglia úgy fog harcolni

Egyiptomért és a Nilus deltájáért, mintha saját területe lenne.

Kairói jelentések szerint ottani angol körökben attól tartanak, hogy Rommel offenzívája közvetlenül küszöbön áll.

Milyen erős a középkeleti brit hadsereg

Róma, augusztus 26.

A Popolo di Roma isztambuli külföldi tudósítója szerint a Közelkeleten és Egyiptomban várható események időszerűvé teszik annak a kérdésnek a felvetését, milyen erős a középkeleti angol hadsereg.

A Közelkeleten és Egyiptomban három hadsereg van Angliának és pedig a 8-ik, 9-ik és 10-ik hadsereg. A nyolcadik hadsereg Északafrikában van, a kilencedik Iránban és Irákban állomásozik, míg a tízedikre Palesztina és Szíria védelmét biz-

ták. Nehéz volna megállapítani, hogy milyen létszámú katonaságot képvisel ez a három hadsereg. Egyesek szerint 700.000 főből áll, szakkörök azonban tulzottnak tartják ezt a számot. Csökkenteni a brit hadsereg értékét az a körülmény, hogy a legkülönbözőbb elemekből tevődik össze: van nek itt délafrikai, angol, újzeelandi, ausztráliai, hindu, afgán, lengyel, francia, szenegál, anamita és más egységek. A lengyelek nagyobb számban vannak képviselve.

Brazília Amerikában képezte ki pilótáit

Bern, augusztus 26.

(Bud. Tud.) A londoni brazil követ hivatalos jegyzéket juttatott el az angol kormányhoz, amely közli, hogy Brazília hadbanáll a tengelyhatalmakkal.

Amerikai jelentések szerint a brazil hadüzenet megtörténte után 44 amerikai repülőgép hazatért azok a brazil pilóták, akik az amerikai hadseregben nyertek kiképzést. Ezek a pilóták amerikai repülőgépekkel a parti őrszolgálatot fogják ellátni Braziliában.

Angol-amerikai körök véleménye szerint Uruguay is rövidesen követi Brazília példáját és hadbalép a tengelyhatalmakkal.

ROOSEVELT DRÁKOI SZIGORRAL AKARJA LETÖRNI AZ ÁRDRÁGITÁST

Washington, augusztus 26.

(OFI) Politikai körök értesülése szerint Roosevelt elnök a közeljövőben beszédet mond, amelyben ismerteti az árk emelkedésének megakadályozására irányuló törvénytervezetét.

HORVÁTORSZÁGBAN KUNA KIFIZETÉS

a Nemzeti Bank engedélyével, rövid uton, konpenzációval kérvényezhető. Felvilágosítást nyújt: Fehér Kamil, Zombor.

Roosevelt a sajtóértekezleten kijelentette, hogy két héten belül erőyes intézkedésekkel törli le az árdrágitást.

LÉGIPIADÓ NEWYORKBAN

Newyork, augusztus 26.

Szardára virradóra légi piadót rendeltek el Newyorkban és az egész várost elsötétítették. A háboru kitörése óta ez volt a második légi piadó a városban.

ROOSEVELT WASHINGTONBA HIVTA UJZEELAND, AUSZTRÁLIA ÉS DÉLAFRIKA MINISZTEREINŐKEIT

Amsterdam, augusztus 26.

Hivatalos amerikai jelentés szerint Frazer, Uj-Zeeland miniszterelnöke Roosevelt meghívására megérkezett Washingtonba.

Roosevelt levelet írt Curtin ausztráliai és Smuts délafrikai miniszterelnökeinek, amelyben felkéri őket, hogy az év folyamán látogassanak el Washingtonba.

ELSÖTÉTÍTÉS SANGHÁJBAN

Sanghaj, augusztus 26.

Sanghajban a háboru kitörése óta most rendelték el első ízben a teljes elsötétítést. A rendelkezés végrehajtását a japán légi erők ellenőrzik.

AZ OLASZ KATONÁK UJRA BEBIZONYÍTOTTÁK KITÜNŐ HARCI SZELLEMLUKET

Berlin, augusztus 26.

A Német Távirati Iroda közli, hogy a Dommentén többnapja folyó nagy csatában az olasz hadsereg kitünően állotta meg helyét. Az olasz gyalogság különösen a közelharcban nyújtott kiváló teljesítményt. Az olaszok számbeli fölényben lévő ellenséges alakulatok elkeseredett támadásait verték vissza és újolag taubizonyoságot tettek kiváló harci szellemük és értékük mellett.

Repülőgéppel lezuhant és szörnyethalt a kenti herceg

Amsterdam, augusztus 26.

Az angol hírszolgálati iroda jelenti, hogy a kenti herceg, aki vizirepülőgépen Izland felé tartott Észak skócia felett lezuhant és meghalt. A gép valamennyi utasa életét veszítette.

Indiában egyre súlyosabbá válik a helyzet

Több ezer helysére terjedtek ki a zavargások

Uj-Delhi, augusztus 26.

Az indiai központi gyűlést, amelyet október 26-ra hívtak egybe, már szeptember 19-én megtartják. Utána összeül az államtanács is. Az intézkedést a helyzet súlyossága tette szükségessé.

A letartóztatott kongresszusi vezetők helyett a nemzetgyűlés más tagjai vezetik most az indiai felkelést, amely már félmillió hindu fözura is kiterjedt.

Német hadijelentés

Berlin, augusztus 26.

A vezéri főkádisszállás szerdai hadi jelentése közli, hogy a német csapatok a Kaukázusban makacs harcok közben több hágót kerítettek hatalmukba. Sztalingrádtól nyugatra visszaszorították a németek a makacsul védekező ellenséget. Sztalingrád ellen éjjel-nappal folya a német légi erők nagyszabású támadása és a városban hatalmas tüzek pusztítanak. A Volgán 1 nagyobb teherhajót elsüllyesztettek, három másikat pedig megrongáltak a németek, míg egy tartályhajót felgyújtottak.

Kalugától délnyugatra, Medinától északnyugatra és Rzsev környékén az ellenség tekintet nélkül a súlyos veszteségeire folytatta nagy páncélos erőkkel támogatott támadását. A harcokban 85 páncélost vesztett az ellenség. Valamennyi szovjet támadást visszavertek a németek. Különösen nagy veszteségeket szenvedett az ellenség Rzsev vidékén, ahol a légi erők szakadatlanul támadták az ellenséges csapatmozdulatokat.

Leningrád vidékén részben közelharcban hiusultak meg az ellenség támadó kísérletei. Az ellenség augusztus közepe óta 2505 repülőgépet vesztett, szemben a 140 gépet kitevő német veszteséggel.

A német hadirepülőgépek az északi tengeren elsüllyesztettek egy ellenséges tengeralattjárót.

Az ellenség szerdára virradóra Német ország nyugati területei felett repült el és néhány bombát dobott. A német légi erők úgy éjjel, mint nappal Anglia közepes és keleti katonai célpontjait bombázták.

FRANCIAORSZÁG HÁLÁS A FUHRER NEMES GESZTUSAÉRT

Páris, augusztus 26.

A Führer azon alhatározása, hogy az angol pártaszállítás idején a francia polgári lakosság részéről tanúsított néldis magatartás megjutalmazásképpen szabadon engedik a Dieppekörnyéki francia hadifoglyokat, hálás elismerést váltott ki francia körökben. A sajtó mély hálával emlékezik meg a Führer nemes gesztusáról és hangoztatja a francia-német együttműködés szükségességét.

Ujabb japán-angolszász tengeri csata a Salamon szigeteknél

Vichy, augusztus 26. (OFI) A Port Darwin ellen végrehajtott nagy szabású japán légitámadás során 14 amerikai repülőgép pusztult el.

Amerikai jelntések szerint a Salamon szigetek vidékén újabb nagyszabású tengeri és légi csata van folyamatban. Amerikai részről azt hiszik, hogy a csata kimenetele döntő lehet ab-

ban a tekintetben, hogy ki fogja birtokolni az Ausztrália megtámadása szempontjából nagyjelentőségű támaszpontokat. Washington szerint az amerikai veszteségek mértéke még nem ismeretes, számolni lehet azonban azzal, hogy ilyen nagyszabású csata lényeges veszteségekkel jár.

Törökország internálja a feketetengeri szovjet flottát

Ankara, augusztus 26. (Interinf) Ankarai politikai körökben úgy tudják, hogy a Szovjet a török kikötőkben szándékozik internáltatni feketetengeri hadi- és kereskedelmi flottáját. Hír szerint az ankarai szovjet nagykövét ilyen értelemben már lépéseket tett a török kormánynál. Ankara azt válaszolta,

hogy hajlandó internálni a szovjet flottát, miután ez a nemzetközi jogszokások szellemében történe. Arra számitanak a török fővárosban, hogy a közeli napokban már nagyszámú szovjet kereskedelmi és hadihajó érkezik a török kikötőkbe.

Otven méter széles csatornát építenek a Duna és a Tisza között

A csatorna nyolc év alatt készül el és azon 1500 tonnás uszályok is közlekedhetnek

Szegedről jelentik: A Duna Tisza közének gazdasági fellendülése érdekében elhatározták, hogy a Dunát csatornával kötik össze a Tiszával. Ennek a tervnek keresztülvitele nagy akadályokba ütközött eddig, s a kormányzat csak a legutóbbi költségvetés alkalmával biztosította a csatorna megépítéséhez szükséges összegeket.

Az elmúlt esztendő alatt a csatorna megépítésével kapcsolatban Szeged, továbbá Csongrád és Szentés városok között élénk versengés folyt a torkolatot illetőleg.

Illetékes helyen úgy határozták, hogy az összes körülményeket figyelembevéve a csatornát a Soroksár—kerekegyházi vonalon építik ki s Kecskemét és Nagykőrös között Ujkécskénél vezetik a Tiszába. A Duna—Tisza-csatorna elkészítésénél a műszaki szempontok ma már kizárólag a közlekedést tartják fontosnak, miután a Duna—Tisza közének öntözése egyéb okokból külön feladatnak látszik.

Az ötven méter szélesre tervezett csatorna közel 1.500 tonnás uszályok közlekedésére volna alkalmas.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a Duna—Tisza-csatorna megépítésével az eddigi 645 kilométer hosszú víziutat 110 kilométerre lehet majd lerövidíteni, már nyilvánvaló a csatorna óriási jelentősége közlekedési

szempontból és ezen keresztül üzemeltetés szempontjából is.

Az állami költségvetés a földmívelésügyi tárca keretén belül 300 ezer pengőt irányozott elő a Duna—Tisza-csatorna megépítését megelőző előtanulmányokkal, talajvizsgálatokkal, mérésekkel és tervkészítésekkel kapcsolatos személyi és dologi kiadásokra.

A csatorna költségei ezidőszárint körülbelül 130—150 millió pengőt tennék ki.

Mínt hogy pedig már az előkészületek annyira előrehaladtak, hogy a tényleges munka is megindulhat, arra számitanak, hogy a munkálatok a jövő év tavaszán valóban elkezdődnek 15 millió köbméter föld megmozgatásával, jelentékany mennyiségű kőanyag és cement felhasználásával.

A munkálatokat az előszállítások szerint nyolc esztendő alatt fejezik be.

Az új európai gazdasági térben rendkívül nagy jelentősége lesz a Duna—Tisza-csatornának nemcsak az ország belső életében, de azért is, mert a csatorna segítségével a magyar gazdasági élet is belekapcsolódik majd közvetlenül vízi úton Európának lüktető, lendületes munkájába.

Megmozdult az egész ország, hogy a társadalom közreműködésével legyőzze a háboru egyik legnagyobb veszedelmét, a nyersanyag-hiányt. Országszerte folyik a téli holmik gyűjtése Szovjetföldön harcoló katonáink részére. Adjunk téli ruhát a honvédeknek!

A bukaresti magyar népközösség élete

(PEKI) A romániai Magyar Népközösség bukaresti központi irodáját felváltva dr. Gyárfás Elemér, országos elnök és dr. Parócz György országos főtitkár vezetik. Szükség esetén azonban dr. Nagy Miklós nagyenyedi ügyvédet is belevonják ebbe a munkába. A központi iroda elsősorban közérdekű ügyekkel foglalkozik. Felkérésre közbenjár egyházi, iskolai és gazdasági kérdésekben, de természetesen egyéni panaszok és sérelmek orvoslásán is fáradozik, továbbítja a minisztériumok és egyéb hatóságokhoz Románia valamennyi magyarjának — a népközösségi tagoknak — kérvényeit és szorgalmazza azok elintézését. Az illető magyarnak az illetékes megyei népközösségi tagozathoz kell fordulnia hivatalos elintéznivalójával és ha az ügy természeténél fogva kívánja, a kérvényi

onnan további eljárás végett a központi irodának terjesztik fel.

Ugyancsak Bukarestben működik a bukaresti szervezeti irodája is. Hamar Béla református lelkész, elnök vezetése mellett Szász István titkár végzi itt a munkát: a szegénysegélyzést, a Bukarestben lakó, vagy átmenetileg ott tartózkodó magyarok utbaigazítását, részükre különböző felvilágosításokat nyújtanak és eljárnak ügyesbajos dolgaikban.

Bukarestben két római katolikus, egy református és egy evangélikus templom van, ahol az ottani magyarok magyarnyelvű istentiszteletet vehetnek részt és magyar prédikációkat hallgathatnak. Két katolikus lelkész, Zudor Ferenc és P. Horváth Sándor, egy református, Hamar Béla és egy evangélikus, Rapp Károly végzi a

lelkészi teendőket.

Legjobb anyagi körülmények között a református egyház van, a hívek mintegy hatezren vannak. Bukarestben az egyetlen magyar tanintézet a református elemi iskola. Az iskola igazgatója Takács Pál, mellette egy tanítónő működik, Mátis Endréné. A szegény gyermekek segélyezése a tanév tartama alatt a tanítónő felügyelete mellett történt. Ő fáradozott azon, hogy az intézet valamennyi tanulója — 67 református, római katolikus és evangélikus gyermek — tízóraira egy pohár tejet és kenyeret kapjon, 17 szegény gyermek pedig reggelit és ebédet. A tanulók felének a református egyház fizette a villamosbérletét is, hogy iskolába járhassanak a messze külvárosból. Az elmúlt évben négy gyermek végezte el a 7. osztályt.

A Református Nőszövetség Hamar Béláné vezetése mellett működik és tartja fenn Bukarest egyetlen magyar diákotthonát, ahol mintegy 10 magyar főiskolás fiatalok ebben az évben, de régebben 80—100 magyar egyetemista kapott itt állást.

Málta

Legszébb utiélmenyeim közé tartozott és tartozik ma is a látvány: hajnali 5 órakor hajóztunk be a tiszta napsütésben, La Valetta kikötőjébe, a teraszszerűen kiépített és már akkor is nagyon feltett brit hadikikötőbe.

Amikor a »világ ura« V. Károly császár átadta a Rhodos szigetéről elűzött johannitáknak Máltát, megkezdődött a történelmi útja: a nyugati műveltség előbátyja lett, az egyre rohamozó kelettel szemben. Afrikai hatalmasságok, azután a törökök nyújtogatták kezüket érte: végülis 1556-ban megverték Szulejmán hatalmas flottáját, a Johannita-rend ekkor kezdte meg igazán kulturmunkáját. A történelmi eseményekben és fejlődésben gazdag kor Napoleonnal ért véget: s 1800 óta Málta brit felségterület. Nagybritannia azután határozottan kiépített tengeri erődítménnyé változtatta a szigetet.

Néhány épülete csodálatosan szép: így a gyönyörű katedrális és a késői reneszánszorkorból származó nagymesteri palota. A káprázatos paloták mellett azonban sehol egyetlen fa sem látható, s így az egész rettentő kopár, árnyéktalan — s forró. Az ember kénytelen trópusi sisakot hordani, annyira szurósak a napsugarak, s még a kerteket és földeket is magas kőfalak közé zárták.

A Földközi-tenger bejáratát és kijáratát Gibraltár és Szuez megszerzésével biztosította magának Anglia: és a két végvár között, pontosan az út felénél fekszik Málta. Még pedig hatalmas erődökkel és ágyukkal megrakva, egy olyan tenger közepén, amely még csak nem is határos Angliával. La Valetta, a sziget kikötője, maga is egyetlen erősség. Erőd erőd mellett, terraszszerűen kiépített óriási hátyák, amelyek között egy brit hadosztály állomásozik. A város különben vajmi kevés látványossággal szolgál szűk utcákkal, égre meredő szürke kőfalával, s csupán egy » attrakcióval« dicsekedhet: ez pedig abban merül ki, hogy fürdőnadrágban feszítő legények merész fejest ugranak ladikjukból a tengerbe és szájkukl kapják el a vízbedobott pénzdarabot. Persze csak akkor ugranak, ha legalább ezüstpénzről van szó — rézpénzért semmire sem vállalkoznak.

Egyben azonban valóban mesterek a máltaiak: csipkék és kendők csodaszépek, s az ember némi utánjárással valóban értékes, művészien készített csipkéket vásárolhat tőlük. A lakosság egyébként keveset dolgozik: ez nem is csoda, hiszen a roppant hőség mellett nehéz lenne fürgén mozogni, s talán a hőség okozta bágyadság teszi, hogy a máltaiak háboru előtt megkezdett, angolellenes megmozdulása ma sem ért el gyakorlati eredményeket.

Légitámadás a doni hidfő ellen

(M. kir. 1. honvéd haditudósító század közlése)

Nehéz nap volt ez a mai!
Nehéz volt a léleknek!... Nehéz a testnek!... De nehéz a bombázógépek részére is, pedig azokban ezrével van lőerő...
Éjfél után fél kettőkor már jött az első riasztás.
A nápos tiszt kemény hangjára ébredtek. Sűrgetve veri fel sátorunkat.
Riadó!... Második, harmadik és negyedik raj-bevetés! Indulás két órakor!
Gyámoltalan kis fény kezd pislákolni. Kapkodó, sebes öltözködés... Elcelődő hangzavar...
— Igen, bőrruhát veszünk! — mondja valaki.
Majd a küldöncök szaladgálását hallom. Csomagolás... Erős, izes feketekávéillat...
Percek múlva csend, csak a motorok éneke szűrődik be távolról...

Mennek — neszelem félalomban. Egyelőre ennyi érdekel az egészről, a mi rajunkat nem riasztották. Alszom tovább, fáradtan...

De nem sokáig!
Még nincs négy óra, amikor hangos kongatásra riadok. Mi az?... Persze, riadójel, a szolgálatosok részére.

Jól megy — gondolom és gyorsan kihámozom magam a pokrócok közül. Mosakodás ököl-lel... Aztán bele a bőrruhába...

Eligazítás már a reptéren, a gépek előtt. A hajnali együttes még nem tért haza.

Megtudom, hogy a Szovjet meglehetősen elszemtelenedett az éjjel. Ezért kezdődik ma ily korán a nap. Feladatunk a támadásba lendült szovjet harcokocsik megsemmisítése. Nem könnyű, de igen érdekes feladat nehéz bombázók részére. A harcokocsi pontcél, zuhanóbombázónak való.

Repülőink rendet teremtenek

Közvetlenül saját csapatéleink elé kell mennünk. Ez még felelősségteljesebbé teszi a dolgot. A legkisebb tévedés célzásnál és küzdőink közé hull a szovjetnek szánt „ajándék”.

A mozgás a Donnál van. Azon a szakaszon, ahol a bolsioknak, hallatlan erőfeszítések árán, még sikerült egy hidfőállást tartaniok, amely mint valami féregnyulvány csüng honvédeink vonalába. A Szovjet elkecsereedett kapaszkodásának itt az az oka, hogy rövid idővel előbb éppen előtűntek, itt zárult be egy hatalmas zsák. Benne hadiszerekkel jól ellátott hatalmas szovjet seregrész vergődik. Ezek felszabadítására irányul az elszánt harcokocsi-kísérlet. A jelentések mintegy hatvan-hetven harcokocsiról számolnak be. Itt kell tehát rendet teremtenünk.

Ki kell huznunk ezt a szovjettűskét... de úgy, — miként a századparancsnokunk mondja — hogy megemlegessék és elmenjen a kedvük a próbálkozástól!

Lehetetlenné kell tenni a visszavonulás útját is számukra! Az ujonnan épített hadihidnak röplünie kell! — Így szól a parancs!

Csillogó tekintet rá a válasz a század részéről. Tetszik a feladat. Nekik való, — a „boszorkány-századnak”, amely nemcsak a gépek oldalán viseli a seprünlovagoló fekete boszorkány jelvényt, hanem minden tagja vászon- és bőrkézslábasának a bal ujján is ott nyargal ez a vasorru, ördögfekete szipirtó, kivarrra.

Gyors motorpróba és sebesen lendül magasba kilenc nehéz gép.

Ujra szokott helyemen ülök, a segédpilótátlésen. Hamar elérjük a 400 métert. Egyelőre nem emelkedünk tovább, mert máris az alsó felhőréteg vonalában járunk. Az idő rossz! Vihar-gyanús!

Nem is várat soká, megered az eső. Erőteljesen szitálni kezd. Tölem jobbra, velünk egy magasságban, hatalmasokat villámlik. Több gázt! — ez a jelszó. Nem kerülünk felhőt, hanem to-

ronyiránt neki. Keresztül rajta, ahogy csak lehet. Sokszor csak a gép orrát látom, annyira zuhog...

Megkíséreljük a felhő áttörését. Egyik motorunk kellemetlenül kezd. Nem egyeznek fordulatszámában... Szétjárnak, „darálnak”, mint az agyonhasznált őrlogép. A pilóta sokáig próbálkozik... Légtávart állít... Nem használ!... Vannak pillanatok, amikor már úgy tetszik, nem bírjuk tovább! Kényszerleszállunk? Aztán, végre a gázkarral való játék, annyira amennyire mégis segít, úgy hogy megkísérelhetjük az ut folytatását. Persze a motorral való bajlódás alatt leszakadunk a kötelektől és fokozott nyargalással csak a cél közelében érjük be a többieket.

Időközben azonban a vihart is leráztuk. A Don előtt általános éljen üdvözli az aranyárgán zuhogó napfényt. Ugylátszik ma a hadiszerecnese is a mi oldalunkon lesz, nemcsak az erő.

A magasság kétezer méter. Tovább emelkedünk, mert ha a szovjetvédelem enged, alacsonyról szándékszunk támadni.

Már látom a Don ezüstpántlikáját, amikor egyre feszültebb, egyre izgalmasabb pillanatokkal telik meg utunk. A harc, a támadás előszele csapja meg a lelket... Mindenki készülődik: a nagy „látványra”... Találgat: Mi vár rá a célterület felett?... Mit talál ott?... Hogy sikerül a rácsapás?...

Élesen bontakozik ki a doni hadihíd. Mind közelebb... Már ők is látnak bennünket... Sőt már azt is tudják, hogy rájuk megyünk... Retentő érzés lehet — gondolom. Aztán már csak egy percet tudok számolni és látom, hogy a vezérgép megugrik... A rajok ék alakja felbomlik és az első négy gép már oszlopha fejlődve, széles térközzel követi egymást. Mi is igazodunk... A cél felett a kilenc gép, mintha szalagra kötötték volna, úgy huz sorban, véstjölön, a magásban...

Jó munkát végeztünk...

Valami meg nem magyarázható érzés azt sugja, hogy most kedvünkre „kihancurozzuk” magunkat az oroszok felett.

Nem csalódom! Kétezer méteren megkezdjük a megbeszélte játékot. Egyik forduló a másik után, de egyetlen puska lövés sem hangzik, egyetlen bombát nem hajtunk... Közben egyre lejjebb. Egyre fenyegetőbb... Egyre rémitőbb...!

Ezalatt egyetlen mocsanást nem látni odalenn. Persze szűkölnének a dögök!... Idegroncsoló dolog lehet figyelni a lentieknek, ahogy ez a kilenc keringő gép, mint éhes ragadozó madár, kiszemeli célját és aztán gyilkos erővel nyom a nyakuk közé 25—30 tonnányi bombasöt... És nincs védekezés... nincs segítség...!

Már 1200 méteren vijjognak velünk a gépek... Megfigyelünk még mindig, mint a vérbeli vizsla, szemét-orrát a földnek szegezve, kíméletlen szímmal „szaglássza” a holtámerevedett tájat. A hatodik kört rajzoljuk az égre, amikor a legelső bomba kioldását észreveszem. Hirtétik kettőt-hármat és mintha csak zsinóron ve-

zetnék, iránybaveszi a hidat... Toronymagas vízgejzir szökik fel a Donból, de vele együtt repül a keleti partrész első hidtagja is...

Megbeszélte jelet nem követhet pontosabban támadás, mint ahogy ezt a dobást fogadta a többi gép; a kinyílt bombaajtókból elered a bombaső... Mintha minden gép mohó féltékenységgel akarná elhalászni társa elől a célokat, oly kavargás kezdődik... A mozdulatlan mélység egyszerre nyüzsgő, rémült katlanná változik... Menekülő ember, állat, gép összekeveredik... Kitört lent a pánik, a téboly!...

A bombazápor gyilkosan zuhog tovább!... Beleszól a géppuskák csattogása is... Ez utóbbi, válaszunk arra a gyámoltalan tüzre, amelyet a csapatlégvédelem nekünk szán... Az előbb még láttam egy gépagyu köpködését is. Ugylátszik, már ez is halott...!

Saját gépünkre fordítom figyelmem. Annyira merészek vagyunk, hogy már 800 méter magasban rohángszunk a célterület felett. Látom a felfutó géppuskalövedékek csikját, de ez nem tart vissza minket, hogy ne alacsonyról zudít-

sunk tüzcsapást a rejtekükből kifűzött harcokocsikra. Hatalmasak és lombhák, mint valami kihizlalt poloskasereg... Lapulnak, döcögnek... Öt darabot látok előmászni az egyik horhosból. Megfigyelünk egy 500 kilósat küld rájuk. Fekete füst hömpölyög utána... Majd az erdőszegélyt nyomjuk meg. Jól számítottunk. 12 darab csörtet elő a sűrűből... A vezérgép kapja el őket... Aztán újra keringés, váltogatva rácsapásokkal, amelyekkel az egyedül állóknak adjuk meg a kegyelemdőfést.

Negyvenedik perce szárnyalunk a cél felett. Kiürül a bombatár. Utolsónak hagyja el gépünk a célterületet. Utolsónak érkezünk a gyülekezésre is. Sietve beállunk s kötelékben, sebesen vonulunk hazafelé. Mit lehet tudni, ott-hon, talán már vár valami új feladat.

Feladat valóban van, csak a szerencse nem a miénk hozzá. Egy harmadik csoport csípte el magának. Leszállás közben figyeljük indulásukat... Ez már a harmadik bevetés ma — pedig még csak kilenc óra van. Ezzel még nem lesz ma vége — fogadkozunk.

Kora délután, csakugyan megérkezik a negyedik is. Ez a bevetés, már messze az oroszok után küldi a gépeket... A fiuk gyönyörű dolgokat mondanak visszatéréskor... Tőlük tudjuk meg, hogy végkép lőttek a reggeli orosz hidfőnek... Elesett!... A magyar élek már régen túljárnak rajta...!

Igen, ez ma, határozottan jó nap volt!... Nem csoda! A hónap 13. napját írták a „Fekete Boszorkányok”...

v. Szabó László hdp. őrm.

Egy liter pálinka végzett Rébolo mesterrel, aki harminc éven át fogadásból mindent megevett

Halála napján 25 legyet, 12 békát, két gyikot és tollastól egy csirkét fogyasztott el!

Madrid, augusztus 22. Mint hivatása „áldozata” halt még a napokban Madridban 78 éves korában Rébolo de Villa Franca, aki 30 éven át abból tartotta fenn magát, hogy fogadásból mindent hajlandó volt megenni vagy meginni.

Rébolo még az első világháborúban kezdte meg karrierjét. Egy alkalommal barátaival a korcsmában unatkozott. Hogy miről volt szó, ma már nehéz volna megálapítani, de tény az, hogy egyik barátja ezekkel a szavakkal fejezett be egy témát: „Végül is még egereket fogunk enni!” — Miért is ne — válaszolta Rébolo, — az egérhus mindenesetre tápláló és nem is rossz ízű! Amint ilyenkor már történni szokott, szó szót követett, Rébolo nem akarta visszavonni szavait és végül is fogadásból kénytelen volt két kenyérszelet között egy eleven egeret elfogyasztani.

Ha az egérhus nem is nagyon, de a könnyen megkeresett tíz escudo nagyon megtetszett Rébolónak és ettől kezdve egyebet sem csinált, mint vásárokra járt és fogadásokat ajánlott fel. „Tíz escudót, ha megeszel egy békát, Rébolo!” — biztatták jól sikerült vásárok után az állatkereskedők és ha a felajánlott fogadási összeget megduplázták, Rébolo meg is felelt minden beléhelyezett várakozásnak. Így nyeldeste éveken át a legyeket, békákat, egereket és mindenféle egyéb lehető dolgot, amit csak jókedvű üzletfeleinek szélszélyes képzelete kitalált, sőt nem nyereségeiből falujában egy takaros házacskát épített. Becsvágya ekkor már oly magas fokra hágott, hogy száz escudón alul egyáltalán semmi fogadást nem vállalt, már csak azért sem, mert időközben közönsége is mindkevésbé étvágygerjesztő falatokkal kínálta.

Halála napján Rébolo már 25 legyet, 12 békát, két gyikot és szőröstől-bőröstől egy csirkét fogyasztott el és 800 escudót zsebelt be. Ezzel meg is elégedett és éppen haza akart menni, hogy legalább egy hónapot pihenjen, amikor bámulóinak egyik csoportja az egyik korcsma ablakából beinvitálta egy pohárkára. A vendéglátás természetesen megint fogadással végződött: Kétszáz escudót Rébolo, ha egy hajtásra kiiszol egy liter pálinkát. Az a remény, hogy a nyolcszáz escudót ezerre egészítheti ki, megtette a magáét. Rébolo felhajtotta a pálinkát, besöpörte a kétszáz escudót — és holtan rogyott össze.

Maláios futballmérkőzés

Játék közben agyonrúgtak egy aztapári fiatalembert

Tegnap délután a zombori közpórházba szállították Bozsics Mladen 15 éves sztapári fiút. A fiú már a kórházba szállítása közben eszméletlen volt és nem is tért magához, hanem két óra múlva meghalt. A szülők kihallgatásuk alkalmával elmondották, hogy fiuk futballozott a többi gyerekekkel, valószínűleg megrúgták és súlyos belső sérüléseket szenvedhetett. Az ügyet áttették az ügyészségre és elrendelték Bozsics Mladen holttestének felboncolását.

A jobban felszerelt hadseregnek is szüksége van a társadalom szeretetére és támogatására. Ezért: lássuk el meleg téli holmival a messze idegenben harcoló magyar katonákat!

Beretvával átvágta a nyakát és az ereit

A budapesti városligeti mutatványos téren a rendőr a hajnali órákban a járdán mozdulatlanul heverő férfire bukkant. Mikor hozzáért, észrevette, hogy valóságos vértócsa van a férfi körül. Felemejte az eszméletlen férfit, akinek

a nyakán és a csuklóján szörnyű sebek voltak.

Kiderült, hogy Pánik Ferenc 39 éves csapos, aki az egyik hungáriparki vendéglő alkalmazottja, hever súlyos sérülésekkel az uccán, Pánik a záróra után a vendéglőben maradt és a hajnali órákban öngyilkossági szándékból beretvával átvágta a nyakát és mindkét csuklóján az ereket. Később, mikor szörnyű tettére rádöbbsent, se-

gítségért akart menni és véresen elvándorogott a mutatványostérig, ahol ereje elhagyta és összerogyott.

Zombor városa olcsó házhelyeket juttat villák építéséhez

Parcellázzák a Mátyás király-uti volt vásárteret

Mint a "Délvidék" erről már korábban beszámolt Zombor város azzal is elő akarja mozdítani a lakáshiány megoldását, hogy olcsó házhelyeket juttat azoknak, akik építkezni akarnak. Erre a célra felparcellázzák a Mátyás király-uti volt vásárteret. A belügyminisztérium jóváhagyása most megérkezett és így a parcellázás megindul. Dr. Cserta Péter polgármester hirdetményben tette közzé a házhelyek eladási feltételeit, amelyek a következők:

1. A Mátyás király utra néző 10 drb. parcella eladási ára négyszögölenként 12 pengő, a többi pedig négyszögölenként 10 pengő, ha a vétel az 1942. vagy 1943. évben történik.
2. A házhelyekre elsősorban köztisztviselők tarthatnak igényt; több igénylő esetén a th. kisgyűlés dönt, hogy kinek juttatja a megvásárolni kívánt parcellát.
3. Amennyiben a vevő a megvett parcellára építendő házat még a folyó évben tető alá hozza, a vételárból a th. kisgyűlés 10-20%-ig terjedő engedményt is nyújthat.
4. Amennyiben a vevő 3 éven belül nem építkezik, Zombor városának jogában áll az el-

adott telket az eredeti vételáron a vevőtől visszavásárolni. Mindaddig, míg az eladott telken lakóház nem épül, Zombor városát elővételi jog is megilleti az eladott parcellára.

5. A Mátyás király uti szakaszon lévő 10 parcellára csakis emeletes villák építése engedélyezhető, míg a többi parcellán magas földszintű villaszerű építményekre is adható építési engedély.

A parcellázási terv a városi gazdasági ügyosztály irodájában (városháza, I. em. 21. sz.) az érdeklődők rendelkezésére áll. Mindazok, akik az eladásra kerülő parcellákból vásárolni kívánnak, igényüket írásban f. évi szeptember hó 1. napjáig a gazdasági ügyosztály iktatójában jelentésük be. Az írásbeli beadványban valószínűsíteni kell azt is, hogy az igénylőnek az építéshez szükséges összeg rendelkezésére áll. A fenti határidőn túl csak oly parcellák igényelhetők, amelyekre igénylés az említett napig nem érkezett.

Írásban tartoznak igénylésüket bejelenteni azok is, akik már korábban előjegyeztek megvételre házhelyet.

Zomborban csak szombaton kezdik meg a gyűjtést

Jelentettük már, hogy az egész országban megindult a gyűjtés honvédeink javára. Zomborban a gyűjtés csak szombaton indul meg, ekkor indulnak el leventéink, hogy bekopogjanak minden házhoz és elérjék azt, ami nélkülözhető holmi.

A leventeparancsnokság felhívja a la-

kosság figyelmét arra, hogy csak azoknak a leventéknek adják át a téli ruhaneműt, kiknél a parancsnokság körpecsétjével ellátott gyűjtőív van. Akinél nincs gyűjtőív, az csak szélhámos lehet, s azonnal át kell adni a legelső rendőrőrszemnek.

Szombaton minden háziasszonynak elég

Milyen bájosak

az egészséges vidám gyermekek különösen, hiszen a lehelletük üdeségét érezzük. A száj és a fogak ápolása éppen olyan fontos, mint a bőr. Szoktassuk tehát a gyermekeket már kora ifjúságuktól kezdve rendszeres fogápolásra — mégpedig O-DOL fogpéppel.

MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R. T. BUDAPEST

idő áll rendelkezésre, hogy összeszedje a nélkülözhető téli ruhaneműt. A leventék már körzetekre osztják fel a várost, a röpcédulát is szétosztották, úgyhogy szombaton a meginduló munka pár nap alatt meg hozza a kívánt eredményt.

A gyűjtéssel kapcsolatban a zombori leventeparancsnokság felhívja a város minden hazafias gondolkozó és érző polgárát, hogy amennyiben valami miatt akadályozva lenne a lakásán megjelenő leventéknek átadni a honvédeknek szánt ruhaneműt, úgy azt

augusztus 25-től szeptember 5-ig, minden nap, vasárnap is az egész nap folyamán reggel 7 órától és este hét óráig átadhatja a levente Otthon helyiségében a leventeparancsnokságnak.

Drága volt a koporsó

a vádlottak padjára került hét szíváci asztalos

A zombori törvényszéken Brommer Odón törvényszéki elnök hármastanácsa érdekes ügyben tartott tárgyalást. A vádlottak padján hét szíváci asztalos ült, akik ellen a királyi ügyész árdrágítás címén emelt vádat. A vádlottak a következők: Héhl Fülöp 33, Schweitzer Henrik 45, Steinmetz János 59, Haitmann Béla 30, Evinger Henrik 46, Hiermanisz Péter 55 és Einenmüller Frigyes 54 éves asztalosok.

A vádirat szerint a nevezettek drágábban adták a koporsót, mint a maximált ár. A bizonyítási eljárás során a bíróság kihallgatta Krizmanits István zombori temetkezési vállalkozót, mint szakértőt, aki megállapította, hogy a vádlottak nem követték el árdrágítást, mivel a temetést is ők végezték és így jogukban volt a megállapított áron felül még harminc százalékkal többet számolni.

A bíróság a vádlottakat felmentette.

Hirdetéseket

a vasárnapi lapra csak péntek délig fogadunk rendes tarifával, szontul érkezett hirdetéseket dupla tarifával fogadunk el.

Hírek:

DÉLVIDÉK

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa dr. Szabó Enre. Flórián u. 8. A második körzetbe a Bánát városrészt tartoznak, (a Rákóczi ut. Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész). orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. A harmadik körzet a Szelence és a Bánátnak a második körzetbe nem tartozó része. orvosa szintén dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15.

VÁROSI UGYELETES ORVOS:

Dr. Kuczai János, Csihás Benő utca 12. Tel. 96.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Aneval gyógyszertár, Jókai tér.

Magyar hősök

Augusztus 26.

1914. Az egykori beszercei 63. közös gyalogezred 1914 augusztus 26-án a Zloczov-i csatában, Dunajov-nál, esett át a tűzkeresztségen. Ez alkalommal Triff János törzsörmeister a személyes bátorság és erélyes vezetés kimagasló példáját nyújtotta. Triff, aki egy félészakodot vezetett rohamra, az első között hatolt az erdőbe, ahol szuronyharccal verte ki a tulerős oroszokat és 25 foglyot ejtett. Félészakadával ezután nemcsak fedezte a II. zászlóalj jobbszárnyát, hanem az egész rajvonat további előretörését is lehetővé tette. Ezért, valamint két héttel később végrehajtott ugyancsak vitéz fegyvertényéért az arany vitézségi éremmel jutalmazták.

ZOMBOR VALAMENNYI IPARUZEME HÁROMPERCES UZEMI SZUNETTEL RÓJA LE KEGYELETÉT A KORMÁNYZÓHELYETTES UR TEMETÉSE NAPJÁN. A Baross szövetségben tömörült zombori gyárak és iparüzemek tulajdonosai úgy határoztak, hogy csütörtökön délelőtt 10 órakor három percre leállítják üzemek gépeit, és a munkásság háromperces hallgatással rója le kegyeletét a nemzet nagy hősi halottjait iránt.

MINISZTERTANÁCS. A MTI jelenti, hogy a kormány tagjai tegnap délután meg tartották a rendes heti minisztertanácsot Kállay Miklós miniszterelnök elnöksége alatt. Elsőnek Radocsay dr. igazságügyminiszter számolt be kassai utjáról, a Kormányzóhelyettes ur földi maradványait szállító vonat fogadásáról, majd folyó kormányzati ügyeket tárgyalt a minisztertanács, amely az esti órákban ért véget.

Waleth Stefánia okl. zenetanár, képezdei tanár, zenetanítását lakásán Rákóczi ut 25 alatt, szeptemberben újra megkezdi.

A vármegye orosz emigránsainak részvéte. Vitéz Horthy István Kormányzóhelyettes hősi halála alkalmából. Zombor város és a vármegye orosz emigránsainak nevében Gentrissen Alekszije mérnök, Szkrilov Alekszije mérnök és Treteski Alekszander részvétüket fejezték ki Deák Leó dr. főispánnak, Cserta Péter dr. polgármesternek és Müller János dr-nak, a Vöröskereszt szervezet helyi elnökének.

Sokgyermekes anyák kitüntetése Overbáson. Kurz János jegyző a következő óverbási sokgyermekes anyáknak nyújtotta át a pénzjutalmat: Pisák Sándorné (9 gyermek), Zsigrai Mihályné (8), Rasztovác Györgyné, Balla Jánosné, Vass Kálmánné 7-7 gyermek. Kitüntetésben részesültek: Ballangó Andrásné, Patsy Jánosné, Németh Jánosné, Kormányos Antainé és Kómüves Balátné.

Titkos szappangár működött Szenttamáson. Az ujverbázi csendőrség alapos gyanuokok alapján feltartóztatta Blata cég egy vidékre küldött kocsiját, melyen mint egy 820 kiló házilag főzött szappant talált. Megállapítást nyert, hogy a szappant egy Linics Száva nevezetű szenttamási egyén állította elő. A csendőrség a talált szappant lefoglalta, míg az előállító és a Blata cég ellen az eljárás megindította.

Beiratkozások a zombori Zeneiskolába. Az államilag engedélyezett zombori Zeneiskolába a beiratások szeptember 1-től 10-ig tartanak d. e. 10-12-ig és d. u. 3-5 óráig. Előadó tanárok: Kiss János, Rusnyák Antal, Schlitter Janka, Waleth Stefánia, Dr. Sebestyén Schmidt Baba, Cuconics Jolán és Juhász Gyula. Beiratási díj 5 pengő, havi tandíj 14 vagy 18 pengő. A zenei játékosiskola díja 7 pengő. Az előadások az összes tanszakokon szeptember 10-én kezdődnek. Későbbi kezdés esetén is az egész havi tandíj kötelező. **Igazgatóság.**

Uj missziósház nyílik Kiskunfélegyházán. — Az Isteni Ige Társasága vétel útján szerzett házból Kiskunfélegyházán új missziósházat nyit, Budatétény és Kőszeg után a harmadikat. Az átalakítási munkálatok már nagyban folynak, úgyhogy az új missziósház szeptemberre kb. 50 misziósnövendékkel már meg is nyílik. A missziósház elnevezését a rendi előjáróság a jótévedőkre bízta, úgyhogy minden pengő adomány egy szavazatnak számít. A missziósház által ajánlott elnevezéseken felül a közönség is ajánlhat. Eddig összesen 11.135 szavazattal járultak hozzá az elnevezéshez. Az lesz az új missziósház neve, amely elnevezésre december 31-ig a legtöbb szavazatot esik. A szavazatok nagy száma mutatja azt az élénk érdeklődést, mellyel a magyar katolikus közönség az Isteni Ige Társasága harmadik magyar missziósházának megnyitását kíséri. A szavazás lebonyolításának technikai részét a Világposta szerkesztősége intézi Kőszegen.

KULAI HIREK. Kovács Dezső textilkereskedő a közellátási miniszter nagy kereskedővé jelölte ki. — Az ipartestület értesítése szerint a tanoncvizsgák pénteken kezdődnek és csak októberig tartanak. — Arvai Jenő bácskeresztúri munkás kezét a cséplőgép szíja elkapta és összeroncoltta.

Kinevezték a vidéki szinigazgatókat. A hivatalos lap legújabb száma közli az új vidéki szinigazgatókat. Zombort, Szabadkát, Ujvidéket és Zentát Községi Géza társulata kapta.

Cipő zöld utalványra férfi, női, gyermek barna és fekete típus cipők és munkásbakancsok kaphatók **WALIENT** cipőüzemben, Zombor, Zrinvi u. 12. Műtáru cipő mérték után utalvány nélkül rendelhető és kapható ugyanott.

Erkölcstelen merénylet Tiszaisztvánfalván. A csendőrség letartóztatta Gerschneer Ferencet és két társát, akik Tiszaisztvánfalván egy fiatalkoru leány ellen erkölcstelen merényletet követtek el a temetőben. A három merénylő ellen elrendelték a vízs gálati fogságot.

Műsoros est Bácskossuthfalván. Az egyetemi hallgatók vasárnap műsoros estet rendeztek honvédeink javára. Gyarmati Sándor üdvözlő beszéde után Stanyó László szavalt, majd Herczeg: Két ember a bányában című egyfelvonásosát mutatta be Dévay László és ifj. Czorja Zoltán. Buzás János magyar nótákat énekelt Bordás Lajos zongorakísérete mellett. A »Vonósnyegyes« című vídám egyfelvonásosban Tóth Mariska, Kiss Terike, Pokorny Valika, Molnár Sándor, Vönekői Ferenc, Varjas Lajos, Boza Lajos és Novoth Antal szerepeltek. Köpeczy-Boócz: A laikus című vigjátékát Lebovits Katóka, Facsar Sándor, Sólya Bálint és Dévay Sándor adták elő. A nagysikerű műsort Czorja Zoltán szavalafta zárta be.

Agyanütötte feleségét, azután felakasztotta magát. L. Kovács József 33 éves földműves szóváltás közben kapával agyonütötte feleségét, aki azonnal meghalt. Utána lakása ajtajára felakasztotta magát. Mire tettét fölfedezték, meghalt.

Keltös kivégzés Ungvárott. Ungvárról jelentik: Az ungvári fegyház udvarán szerdán délelőtt hajtották végre a halálos ítéletet Ecsedi László és Rácz Imre nagyváradi munkások felett, akik megölték és kirabolták Hottya Gusztáv nagyváradi hentesmestert, holttestét pedig a kutba dobálták.

HAUZLER ALAJOS

táncitanító

eztall is értesíti a nagyérdemű közönséget és kedves tanítványait, hogy a nemzeti gyász miatt elmaradt táncitanítások folyó hó

28 pöntektől kezdve

a szokott időkben (diákoknak és gyermekeknek délután 6 órától 8 óráig s felnőtteknek este 9 órától 11 óráig) a Vadászkiirt szálloda nagytermében ismét pontosan meg lesznek tartva. Kérem a kedves tanítványaim és az i. t. érdeklődők szives pontos megjelenését.

A Zombori Sport hírei. Pénteken e hó 28-án este 6 órai kezdettel edzést tartunk. Minden játékos köteles megjelenni. — Vasárnap a ZSE Kulára látogat el ahol az ottani KFC csapatával méri össze erejét. A ZSE vasárnapi győzelmé után a melyet a MOVE ZTK felett aratott, Kulán a mérközés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Átadták Kvaternik tábornoknak a Magyar Érdemrend nagykeresztjét. Zágrábból jelentik: Kvaternik horvát tábornagnak tegnap, születése napján ünnepélyes külsőségek között nyújtotta át a Kormányzó Ur által ajándékozott kitüntetést, a Magyar Érdemrend Nagykeresztjét vitéz Marosy magyar követ. Az ünnepélyes aktus során elhangzott beszédek a magyar-horvát barátság jelentőségét méltatták.

Kitüntetett gazdasági cselédek. A földművelésügyi minisztérium kitünteti azokat a gazdasági cselédeket, akik 25 éven keresztül egy gazdnál dolgoztak és becsülettel végezték el a rájuk bízott munkát. Legutóbb Rápothy János bácsfeketehegyi és László György tompai, valamint Balázs Illés szenttamási cselédeket tüntették ki. Ezek fejenként 100-100 pengőt és dicsérető oklevelet kaptak.

Vasárnap nemzetvédelmi előadás lesz Zentán. Zentáról jelentik: Vitéz Barlay János vezérőrnagy, Bács-Bodrog vármegye vitézi székkapitánya vasárnap nemzetvédelmi előadást tart Zentán. Az előadás délután három órakor kezdődik jó idő esetén a Royal udvarban, rossz idő esetén az Eugen színházban. Az előadáson résztvesznek az összes vitézjelöltek, tűzharcosok, nemzetvédelmi kereszttesek, rokkantak, revíziós liga tagjai és a Turáni Vadászok.

MOVE ZTK hírei. Csütörtökön este fél 9 órakor tagértekezlet az egyesület helyiségében, szombaton este fél 9 órai kezdettel pedig választmányi ülést tartanak. — Szeptemberben sakkversenyt rendez a sakk-szakosztály. — A gyásznapi miatt a csütörtöki edzést pénteken délután tartják meg.

Az egész Délvidéken folyik a kendervágás. A Délvidéken már napok óta folyik a kendervágás. Az idén a kender minőségileg jóval a tavalyi alatt marad.

Nyilttér

E rovatban közöltékért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Felhívás a Baross tagokhoz.

Felkérjük itteni szervezetünk összes kereskedő és iparos tagjait, hogy f. hó 27-én, csütörtökön a hősi halált halt kormányzóhelyettes urunk temetése napján a fájdalmas gyász jeléül üzletüket illetve műhelyüket egész napon át zárva tartásák.

Elnökség

««Oo»»»

BAROSS TESTVÉREKI

Nemzeti önézetünk, emberi érzésünk és becsületünk egyaránt megköveteli minden Baross tagtól, hogy gondoskodjon harcoló katonáinkról. Olvassuk el gondosan a honvédség téli ruhagyűjtő akciójának felhívását. Mindenki siessen, tegye meg kötelességét, adjon téli holmit a magyar katonának.

Elnökség.

A hadifogoly ára Kinában. Csangkaisek hadifogolyban pontós „díjtáblázat” szerint jutalmazták azokat a katonákat, akik az ellenséges hadseregéből katonákat ejtenek foglyul, vagy hadiszerkeket zsákmányolnak. A díjtételek annál magasabbak, minél előkelőbb rangú a fogoly és értékesebb a hadizsákmány. Így például egy közlegényért, vagy altisztért hét és fél kínai dollárt kapnak, egy tisztért 15 dollárt, egy tábornokért 30 dollárt. Ugyanennyivel jutalmazták azt, aki kémet fog el. Hadizsákmányért sokkal magasabbak a jutalmak. Egy még használható állapotban lévő gépfegyverért 60 dollár jár, gépkocsikért, páncélosokért, repülőgépekért, hadihajókért szerencsés zsákmányolók súlyos ezerdollárokat kapnak. A legmagasabb díjtétel 40 ezer dollár.

Az ebéd és vacsora csak úgy fő, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű hentesáru

NÉBL JÓZSEF
hentesmestertől való.

Fasiszta őrségváltás az olasz tartományokban. Rómából jelentik: Királyi dekrétummal számos olasz tartomány prefektusát váltották fel. Tizenöt prefektust nyugdíjaztak és husz új prefektust neveztek ki. Ez az őrségváltás Olaszország nagyobb városainak prefektusait nem érintette, a változások főleg a vidéki tartományokban következtek be. Az intézkedésnek szokatlan mérete ellenére sem tulajdonítható messze-menő jelentőség, csupán a szokásos őrségváltásról van szó, amely ez esetben, természetesen tekintettel a háborús időkre, radikálisabb jellegű.

Szerencsés halfogás. Milánóból jelentik, hogy különlegesen szerencsés halfogással dicsekedhetik az egyik teszini halász. Mindenekelőtt sikerült neki horoggal egy két kilogram súlyú csukát fognia. Még nagyobb volt azonban az öröme és meglepetése, amikor a hal sebéjének felbontásakor egy drágakő hullott ki, amelyről egy ékszerész megállapította, hogy 200.000 frank értékű briliáns.

Gyümölcsmagvából olajat készítenek Németországban. Kevesen tudják, hogy a számtalan gyümölcsfajták magjai rendkívül alkalmasak az olajkészítésre. Mígután Németországban a szőlőmagból való olajnyerést nagyarányban kiépítették, most áttértek az egyéb gyümölcsmagvából való olajnyerésre. A Protektorátusban az idén elrendelték a cseresznye, meggy, barack, őszibarack, szilva és ringló magjainak értékesítését. Az összes háztartások és vendéglők kötelesek ezen gyümölcsmagokat gyűjteni és szárítva eltenni. A magvakat szután november végén további feldolgozás végett beszállítják. (MNK)

Dohánymagból olajat készítenek Ukrajnában. A német kutatók egyik legújabb felfedezése szerint dohánymagból is olaj nyerhető és pedig a dohány magja jelentékeny mennyiségű olajat tartalmaz, mely étolaj céljára kiválóan alkalmas. A német mezőgazdasági felügyelőség most elhatározta, hogy Ukrajnában megkezdjék kísérleteit és az ottani dohányfajtákból olajat állít elő. Évesről 35.000-40.000 hektáron indúlnak meg az olajgyártás céljára alkalmas dohányfajták termesztésével, mely előreláthatólag igen jelentékeny mennyiségű olajat eredményez. (MNK)

A virágszirmok színeinek titka. A virágszirmok színeinek keletkezése Dr. B. Scharffenberg német kutató szerint kevés alapfestékanyagra vezethető vissza. Így a chlorophyllra, a karotin nevű sárga festékanyagra, továbbá a xantophyll és anti-chlorra, valamint az ugynevezett virágkék-re, vagy anthozyanra. Savat sejtanyagoknál az anthozyan vörös színűnek tűnik. Semleges sejtanyagoknál ibolyaszínűvé, alkális sejtanyagoknál pedig kékszínűvé válik az anthozyan. Fehér szirmok esetén a sejtnedv nem tartalmaz festékanyagot. Ebben az esetben a szirmok sejtjei levegővel telítettek, melyek a fényt teljesen visszaverik és ezáltal a szirmok fehérszínűnek tűnnek fel. Ez a titka tehát a virágszirmok különféle pompázó színeinek. (MNK)

Igy élnek és dolgoznak a zombori tüzoltók

Katonais élet folyik a tüzoltólaktanyában — A reggeli gyakorlat után a műhelyekben folytatják a munkát a béke katonái

A minap látogatást tettünk tüzoltóinknál. Ar eddig is oly sok szépet és dicséretreméltót hallottunk belső életükről, hogy a legnagyobb kíváncsisággal mentünk el a Mátyás király uti laktanyájukba. Az irodában Jónák Ernő főfelügyelő fogadott bennünket szívélyesen és a tüzoltók belső életéről adott kimerítő tájékoztatót. Ez csak bevezetője volt annak, amit a szemleut után később láttunk. Jónák főfelügyelő úgy nyilatkozott a parancsnoksága alatt álló tüzoltókról, mint egy hadvezér a katonáiról:

erősszívű, vasizmu, acélsodronyidegzetű kitűnően fegyelmezett fiúk ezek valamennyien...

A parancsom néha nem is parancs, csak utasítás, vagy kívánság, de bármelyik úgy teljesíti, hogy abban nem akad kifogásolni való. Mondotta büszkén a főfelügyelő.

Reggeli gyakorlaton

Reggel 6 órakor ébresztő.

Most körülbelül fél 7 felé jár az idő: a legénység mosakszik, borotválkozik, egyszóval általános tisztálkodás folyik. Hét órára valamennyi úgy „ragyog” a tisztaságtól, mintha skatulyából lépett volna elő. Eztán visszavonulnak az éttermekbe, reggeliznek, reggeli után kitakarítják a termeket, rendbehozzák az ágyakat. Mindezek katonás rendben hangtalanul, gyorsan történik. A takarítás után sorakozó a tágas udvaron.

Elhangzik a parancskiosztás is. Ezután jönne a panaszok meghallgatása és a kérelmek előterjesztése, de panasz nincs, kérelme is csak

Megkezdődik a napi munka

és napnyugtáig folyik serényen. A tüzoltók valamennyien iparosemberek. Ami a laktanyában építeni, javítani, átalakítani, vagy rendbehozni való, azt maguk a tüzoltók végzik el. Természetesen az olyan munkákat, amelyek nem nélkülözhetik a nagyobb műhelyek speciális felszereléseit, illetve szerszámaikat, kiadják a mestereknek. Idebenn csak a kisebb javításokat végzik el.

Megnézzük, mit csinálnak a dolgozó tüzoltók. Jónák Ernő udvariasan kalauzol végig a munkahelyeken. Közben elmeséli a terveit az alakításokkal kapcsolatosan, mert itt mindent nagyon elhanyagolt a huszonhárom éves idegen rezsim. Kimegyünk a kocsiszínekbe. Ennek is lebontották a hátsó falait, mert részben már majd ki dőltek, részben pedig a hátsó udvarban — utban volt. Az előbb még teljes felszereléssel gyakorlatozó tüzoltók egy része most malteroskanállal a kezükben építik az új falat, mások sarat csinálnak, hordják a téglát. Az asztalos műhelyben két enyveskötényű legény dolgozik serényen: minden ajtót, ablakot kijavítanak. Néhál a régiéket ujjakkal pótolják. Az előadótermekben, ahol az elméleti oktatás folyik, hosszú asztalokat, padokat és táblát csináltak. Az egyik hálósobát most alakították át, megnagyobbították, s a többi hálósobákkal egybekötötték. Ez télen nagy fűtőanyagmegtakarítást jelent, mert

egy fiunak van. A toronyőrségen kér helyettesítést, mert — mint mondja — halaszthatatlan családi ügyek jöttek közbe: ma esküszik a huga, huszonnégy órára szabadságot kér. Jónák főfelügyelő mosolyogva adja meg a szabadságot — ez tényleg halaszthatatlan családi ügy — jómulatást kíván. Az őrségelosztás megtörténte után a szerek átvizsgálása következik, majd megkezdődik a napi gyakorlat. Az általános kiképzés éppen olyan, mint a katonaságnál: vezény szavak röpködnek, a fiúk minden lépése, mindémozdulata olyan biztos, olyan pontos és olyan egybevágó, mintha dróton rángatnák őket. A kiképzés után szergyakorlat következik. Ez a gyakorlat is úgy megy, mint a karikacsapás! Ehez már nem elég a vasizom, meg az acélideg, hanem nagyon ügyesnek, szinte akrobatának is kell lennie minden tüzoltónak. A szerkocsikon és a többi tüzrendészeti felszerelésen boszorkányos ügyességgel és egyben bámulatos gyorsasággal folyik a gyakorlat. Most igazat adunk Jónák főfelügyelőnek: ha a fiúk nem minden nap gyakorolnák ezt a nehéz „fogásokat”, egyegy nagyobb tűznél, vagy más veszélynél, szerencsétlenségnél bizonytalanul, kapkodva, talán fejevesztve menne a munka. Így azonban mindenki nyugodtan, a legnagyobb biztonsággal végzi el feladatát. Körülbelül másfél óráig tart a sezrgyakorlat. A lefújás után a legények ismét ragyogótisztára pucolják a felszereléseket, s azonnal tüzkészültségbe helyezik. A főfelügyelő most mindent a legnagyobb gondossággal átvizsgál, de bizony nincs itt semmi hiba.

csak majd egy ajtón történik a ki-be járkálás. A hálósobák végében alig pár nappal előbb készült el a fürdőszoba. Ez sem volt az elmúlt 23 év alatt. Egy szobafestő-tüzoltó éppen meszeli a beszáradt falakat. Mikor belépünk, feszes „virágzó”-ba vágja magát a magas kétlábu létrán.

Van külön autószerelőműhely is. Itt is négy ember dolgozik. Egy teherautó motorját kellett szétszedni darabokra, mert elég nagy baja van: kikoptak a csapágyak, valamennyit újra kell önteni és illeszteni. Két nap alatt elkészül. Sietni kell vele, mert a teherautók reggeltől estig munkában vannak. A lakatosműhelyben vígan harsognak a reszelők, most itt is az építkezésekhez dolgoznak: zárat, kilincset hoznak rendbe és újra vasalják az ablakokat és az ajtókat. A műhely egyik sarkában dolgozik a kovács, éppen kerékbronzot melegít, most hozták át a bogrártól a kijavított fiákerkereket: ráhúzzák a ráfót! A műhely másik sarkában két szerelő autógéheglesztővel forrasztja egyik autózár törött részét. Itt van az akumolátortöltő állomás is. Hét-nyolc autó áramgyűjtőtelepét is megtöltik naponta. Átme gyünk a szabóműhelybe. Tiszta kis helyiség, van benne egy varrógép, egy varróasztal és egy kis szabóasztal, egy munkás „komplett” felszerelése. Mellette van a cipőjavító műhely. Itt is egy ember dolgozik serényen. Van munkája bőven.

Csodálattal tölt el minden,

amit eddig láttunk. Unkéntelenül is feltesszük a kérdést: honnan szerzik be az építkezéshez és javításokhoz szükséges anyagot? Jónák főfelügyelő megadja a felvilágosító választ:

— Minden használható anyagot, régi téglat, léceket, gerendát, deszkát, vasdarabokat, lemezeket összegyűjtünk.

A mai helyzet úgy kívánja, hogy a legmesszebbmenőkig takarékoskodjunk. Ezek a házi műhelyek nemcsak hogy nagy anyagmegtakarítást jelentenek, hanem az elvégzendő munkák és javítások is precízebben elkészülhetnek, mert mindent idejében, itt helyben hozunk rendbe.

— A legénység 29 főből áll: 20 tüzoltó a belügyminisztérium által engedélyezett tényleges szolgálatos, van 3 gépkocsivezető, 2 mentőápoló és 4 kocsis, és ezek éppen úgy végzik a tüzoltógyakorlatokat, mint az aktívok. A dol-

gozó tüzoltók bár melyik pillanatban tüzkészültségben lehetnek. Reggel 9 órától délig folyik a munka. Délután 3 óra hossza pihenő, vagyis rendes alvás. Ez szükséges, mert a dolgozó tüzoltó látja el az éjszakai toronyőrszolgálatot és a kapuőrszolgálatot is. A testület egy harmada mindig 24 órás szabadságon van. A tüzoltók egy része a teherautókon, a közmunkák elvégzésében is teljesít szolgálatot. Négy pár lovunk is állandó készütségben van, mert nemcsak a tüzkészültségbe vannak beosztva, hanem a fuvarozást és a hintózást is ezeknek kell ellátni.

— Sokat dolgozik a tüzoltó, nagyon igaz az a megállapítás, hogy: „A tüzoltó a béke, a nyugalom és a rend katonája.” Katona, mert épességét és életét is feláldozza embertársai nyugalmáért, biztonságáért.

Közben megtekintjük a magazinokat. Pél-

dás rend minden felé: a gázvédelmi- és légoltalmi felszerelések megnyugtatóan hatnak: minden felszerelésből, amire az esetleges légitámasok alkalmából szükség lenne, van bőven, sőt pótfelszereléssel is rendelkezik a tűzoltóság.

A körülbelül kétórás szemleutunk véget ért: ismét benn vagyunk a főfelügyelő irodájában. Cigarettafüst mellett Jónák Ernő még csak annyit mond jelentősen, hogy nagy terve van a jövőben, de hiába faggatjuk, egyelőre nem akar nyilatkozni.

— Isten segítségével eddig megvalósíthatam mindent, amit terveztem. Remélem, a jövőben könnyebb lesz a munkám: egyre többen vannak, akik megértnek — eddigi munkám eredménye folytán — és ezek valamennyien melémálltak. Talán hamarosan az a vágyam is valóra válhat, hogy a Délvidéken is, éppen úgy, mint az anyaországban, az önkéntes tűzoltókkal karöltve, jófelszerelt és jófelügyelzett tűzoltóságot sikerül majd megszervezni és kiképezni...

Mi hisszük is, nemcsak reméljük.

(—)

Magyar tannyelvű iskolák felállítását kéri a horvátországi magyarok

A Horvátországi Magyar Közművelődési Közösség mind a múltban, mind pedig a jelenben, legfőbb feladatának a magyar anyanyelvű elemi iskola oktatás biztosítását tekinti. Legutóbb is lépéseket tett ebben az ügyben a horvát közoktatásügyi minisztériumnál. Erről tesz bizonyosságot a HMKK vezetőségének a helyi csoportokhoz intézett afábbi körlevele, amely a következőket tartalmazza:

— Közöljük a helyi csoportok vezetőivel, hogy a közoktatásügyi minisztériumban csak annyi magyar tagozatu iskolát kérvényezhettünk, ahány magyarul tudó tanítóról tudomást szereztünk. Tekintettel arra, hogy eddig több, mint 30 helyi csoport kér magyar tagozatu iskolát, tanító pedig csak 21 van bejelentve, ezért lehetetlen minden helyi csoport ilyenirányú kérésének eleget tenni. Az a cél vezetett bennünket, hogy amennyiben lehetséges,

legalább minden politikai járásban nyíljon meg magyar tagozat, elsősorban azon helységekben, ahol a legnagyobb számban vannak tanköteles magyar gyermekek. A kijelölt helyiségeknél arra is vigyáznunk kellett, hogy olyan helyre kérjünk magyar iskolát, ahova a kinevezendő tanító el is akar menni. A minden forgalomtól messze felecső községekbe egyelőre a kisszámú tanítók csoportjából senkit sem küldhünk ki.

A következő helyi csoportok részére kéri a Horvátországi Magyar Közművelődési Közösség magyar tagozatu iskolát:

1. Veliki Piszanica (bjelovári járás), 2. Laszovac (bjelovári járás), 3. Virovitica, 4. Krestelovac (daruvári járás), 5. Podravszka Szlatina, 6. Dolnyi Mihelyac, 7. Irig, 8. Sztari Jankovci (vinokovci járás), 9. Szrem-szki Csakovci (vukovári járás), 10. Hrv. Mitrovica, 11. Beska (hrv. karlovci-i já-

rás), 12. Njkinici (rumai járás), 13. Maradih (irigi járás), 14. Hrtkovci (rumai járás), 15. Satrinci (irigi járás), 16. Ivanovci (djakovoi járás), 17. Opatovac (vukovári járás), 18. Budakovac (virovitici járás), 19. Grubis-nopolje, 20. Benedik (bjelovári járás) és 21. Novi Gradac (virovitici járás).

Amíg a horvát közoktatásügyi minisztérium engedélyezi a magyar tagozatu elemi iskolák megnyitását, addig a Horvátországi Magyar Közművelődési Közösség tanfolyamok rendezésével igyekszik megakadályozni az írás- és olvasástudatlanság terjedését.

Nemrég fejeződött be a HMKK eszéki helyi csoportja gyermektanfolyamának záróvizsgálata. A záróvizsga alkalmával Kovács Gyula, a helyi csoport elnöke, tartott beszédet, amelyben hangoztatta, mennyire fontosak a magyar gyermekek számára az ilyen tanfolyamok, amelyben megtanulnak anyanyelvükön írni és olvasni. A tanfolyamon elért eredmény több, mint kielégítő. A gyermekek legnagyobb része nem hogy írni és olvasni nem tudott, de jobban még sajtát anyanyelvükön is igen gyengén beszéltek. Ma már ezek a gyermekek úgy, szólnak kifogástalanul írni és olvasnak magyarul.

Ezen eszéki tanfolyamra kezdetben 38 magyar gyermek iratkozott be, de ezek közül elköltözés miatt néhánvan később ki-maradtak. A tanító hetenként kétszer két órát tartott. A tanfolyam anyaga elsősorban az írás és olvasás elsajátítása volt, de tanultak ezenkívül a gyermekek történet, földrajzot, természetrajzot, sőt szám-tant is.

LIVIAÉRT TETTEM

(34)

A komphajón került át az Upper-bayn a richmondi területre, ahonnan csak ködökön át és nagy messzeségből világítottak feléje a távoli New York-City hatalmas felhőkarcolói. A newbrightoni kocsmákban nem is kellett ismert nevű csempészekre hivatkozni, szinte kéretlenül cipelték eléje a legjobbfajta italokat. Jack Halley, a rendőrtiszt nagyon elítélte az alkoholtartalmat és már egészen rózsaszínűnek látta az eget, amikor egy délutántájban kibotorkált a brightoni rétekre.

Almafákat látott és ezek ágán remekül lehetett torászni. Halley a legnehezebb forgásokat is hibátlanul csinálta meg a kanadai fajták sima, vastag ágain, míg egy kellemetlen ember eléje nem bukkant és érdeklődni kezdett a neve és foglalkozása után.

Jack Halley szemrebbenés nélkül mondott be egy hamis nevet és hamis lakcímet, majd keresgetni kezdett a zsebében az igazolásai után.

Az őt egyre közelebb lépett hozzá, bár úgy vette ki a szavaiból, mintha nagyon becsipett volna a fiu, így hát nem kellett tartani a megszökésétől. Bajt még nem okozott, így hát a két-dolláros bírság nem lehetett valami nagy veszedelem ránezve. Azt nem tudhatta, hogy Halley nem nagyon szerette volna, ha központját értesítik az ő „furcsa kirándulásairól” és arról, hogy miféle dolgokkal foglalkozik a szabad napjain. Az öreg Dunny ugyanis torkig van vele.

Jack Halley tétován bámult végig a rétségen, amely az almákon túl szinte a végtelenségig elhúzódott, csak messze délen meredt fel néhány vörös ház meredek tetőzete a Victory-boulevard vonaláról. Ekkor megvillant a szeme.

Észrevette a Silver Lake, az Ezüst Tó selymes csillogását a Victory boulevard előtt.

A következő pillanathban már a legnagyobb ugrásokkal kezdte meg az utját a hatalmas tó felé. Tudta, hogy a tavon motorosok kaphatók és hogy neki egy-kettőre el lehet tűnnie majd a Silver-Lake vizein az őt elől Rekedt kiáltást hallott maga mögött. Mintha lövéssel fenyegetett volna valaki, de az altiszt csak nevetett ma-

gában. Hiszen nem szabad reá löni az őrnek, hiába fenyegeti vele.

Hosszabb futás után hátra mert tekinteni és meglepetten vette észre, hogy senki sem követi. A rét tele volt a legszebb virágokkal, tarka szőnyeg húzott előtte a közeli tó felé. Lihegett egy kicsit, aztán jól kilépett megint — most már túl volt a veszélyen.

MIT TALÁLTAK AZ EZÜST TÓBAN?

Már a Clove Roadot is láthatta elvonuló autóival és gyakorlatra menetelő fehérsapkás tengerészeivel, amikor végre megnyugodott. Kiszellőzött belőle az alkohol és kitűszögte az ijedelmet. Egyet igazított a csónakmotoron, majd elkanyarodott a Victory boulevard felé, amikor egyszerre harsogás, kiabálás, füttyögetés és szirénajelzés fordította vissza a migyelmét a weat-new-brightoni fás rétek felé.

Csak most vette észre, hogy a Silver Lake egy részét elkerítették. Nagyon kis részt, az igaz, de olyan módon, hogy az altiszt egyszerre mindent megértett belőle. Szivattyúk és emelők működtek a fák között, nagy népcsőület figyelte a munkát és Jack Halley megpillantott végre néhány kék egyenruhát is.

Amikor a motoros megállott az elkerített rész partvonala mellett, feltűzte a csillagot a mellére és azonnal a rendőrök közé sietett. Jelentkezett a tisztviselő előtt és felajánlotta szolgálatait.

— Nem hisszük, hogy szükség lenne magára, Halley! Valami üvegkoporsót láttak a tóban ezen a részen és azt kell kiemelnünk, ha lehet. De csak menjen közelebb, hátha maga több tud a dolgról. Az a kócos, magas ember a vezetőnk, abban a gumiruhában. Ne féljen, nem örült, csak valami rögeszméje van a találmányáról.

Bert Bindon éppen a fejére erősítette a nagy üvegsisakot, amely a kiegészítő része volt az ő búváruhájának. Nehézkés léptekkel húzta a lábait a földön a csónakok felé. Beült egy moto-

rosba, majd leemelte a sisakot és átkiáltott Clapham rendőrtisztnek.

(Folvtatik)

Apróhirdetések

Béla ucca 1 számú ház szabadkézből eladó. Érdeklődni Nagytemplom utca 10. alatt

Kész BUTOR

4 éves fiam mellé keresek 14-15 éves egészséges, jó macaviseletű lányt délutáni foglalkoztatásra. Ergh Lajosné, Zombor, Árpád ucca 2. a-2259-f

HONVÉDEINKNEK érmelegítők, harisnyák kötését hozott anyagból díjtalanul vállalom. Cim a kiadóban. a-gr.

Szegeden Petőfi Sándor sugárt 75 szám alatt diákok teljes el-látásra felvételnek. a-2254-f

Kis diáklányt vagy fiút teljes ellátásra fel-vezetek. Cim a kiadóban. a-2247-f

Beltéren magasfe-kvésű, parkettás fürdő-szobás modern ház szép gyümölcsösrel és 13 hold prima szántó műút mellett jutánvo-san eladó. Felvilágosi-tást dr. Veszelyszky ügyvéd irodájában ad-nak. a-2245 f

Kis diáklányt vagy fiút teljes ellátásra fel-vezetek. Cim a kiadóban. a-2247-f

Beltéren magasfe-kvésű, parkettás fürdő-szobás modern ház szép gyümölcsösrel és 13 hold prima szántó műút mellett jutánvo-san eladó. Felvilágosi-tást dr. Veszelyszky ügyvéd irodájában ad-nak. a-2245 f

Kis diáklányt vagy fiút teljes ellátásra fel-vezetek. Cim a kiadóban. a-2247-f

Beltéren magasfe-kvésű, parkettás fürdő-szobás modern ház szép gyümölcsösrel és 13 hold prima szántó műút mellett jutánvo-san eladó. Felvilágosi-tást dr. Veszelyszky ügyvéd irodájában ad-nak. a-2245 f

Kész BUTOR állandó raktáron. Háló-szobák, Komb. szobák, konyhák és más buto-rok. Új butorok kidol-gozását a legújabb raj-zok szerint vállalom. SOVÁNY ANDRÁS, butoraszatlos, Zombor, Trefort utca 3. Ugyanott ióházból való fiu inasnak felvétetik.

Mészárosberendezés és szerszám eladó. Rei-ter Ferenc. Bezdán, Honvéd telep. a-2158-f

Az ország egyik leg-nagyobb biztosító in-tézete keres üzletszer-ző tisztviselőket ma-gyar, német és szerb nyelvtudással. Cim a kiadóban. a-2252

Kifutófiút, vagy le-ányt. inast. fizetéssel felvezetek. Szüier Imre könyvkereskedése. Zombor. a-2257-f

Egy 2 1/2 holdas szőlő termés lábón eladó. Bővebbet Köröm Test-vérek. Zombor. Deák Ferenc krt. 26. a-2258

Zomborban nagyvtel-kü öreg ház, Antal u. 20 alatt sürgősen el-adó, vagy Péstkörnvé-ki ingatlanlancserél-endő. Bővebbet: Juri-sisics Antalnál. Uivi-dék. Attila utca 90. a-2232

Zomborban nagyvtel-kü öreg ház, Antal u. 20 alatt sürgősen el-adó, vagy Péstkörnvé-ki ingatlanlancserél-endő. Bővebbet: Juri-sisics Antalnál. Uivi-dék. Attila utca 90. a-2232

Zomborban nagyvtel-kü öreg ház, Antal u. 20 alatt sürgősen el-adó, vagy Péstkörnvé-ki ingatlanlancserél-endő. Bővebbet: Juri-sisics Antalnál. Uivi-dék. Attila utca 90. a-2232

Zomborban nagyvtel-kü öreg ház, Antal u. 20 alatt sürgősen el-adó, vagy Péstkörnvé-ki ingatlanlancserél-endő. Bővebbet: Juri-sisics Antalnál. Uivi-dék. Attila utca 90. a-2232